

Bevrijding van occultisme

Dominee Gerrit Vreugdenhil uit Gouda vindt dat bevrijdingspastoraat een onderdeel moet zijn van het kerkelijk pastoraat. Maar dat vraagt wel enige deskundigheid. Je moet weten hoe iemand met occultisme te maken kan krijgen. Wat merk je ervan? En hoe help je een occult gebonden persoon in de vrijheid te komen?

Glaasje draaien. Dat klinkt zo onschuldig, maar is het niet. Het kan leiden tot hysterie, paniek en chronische angst. Zo gebeurde het dat in een dergelijke sessie een jongen in totale paniek de kamer uit rende, nadat hij contact had gekregen met zijn overleden grootmoeder. En dat is niet uniek. Heel wat jongeren houden zich met occultisme bezig. Dat kan heel destructief zijn en dan is bevrijdingspastoraat nodig.

Daarover schreef ds. Gerrit Vreugdenhil een boek: *Geestelijke strijd in de kracht van Jezus - gelovig weerstand bieden aan de boze*. Als het over occultisme gaat, maakt hij onderscheid in drie fasen: beïnvloeding, gebondenheid en bezetenheid.

In het wereldbeeld dat het Nieuwe Testament laat zien, hebben de Heere God en de engelen een plek, maar ook de satan en de demonen. Hoe krijg je met demonen te maken?

Ds. Vreugdenhil: "Op twee manieren: direct of indirect. Direct, als je jezelf begeeft op het terrein van het occulte. Als je een grens overgaat die God in Zijn wijsheid heeft getrokken. Bijvoorbeeld in Deuteronomium 18:

9-14 waar het gaat over waarzeggerij, tovenarij, doden raadplegen, hekserij, spiritisme en dergelijke. Het oproepen van geesten is ook populair. Mensen willen contact hebben met mensen die zijn overleden. Dan begeef je je direct op het terrein van de boze en ga je een grens over, met het risico dat je occult belast raakt.

En het kan ook indirect. In Efeze 4: 26 en 27 zegt Paulus: *Word boos, maar zondig niet. Laat de zon niet ondergaan over je boosheid en geef de duivel geen plaats*. Paulus ziet daar een soort mechanisme: je wordt boos, je hebt een conflict met iemand en je maakt het niet goed. Dan gaat het conflict zich verdiepen. Je gaat jezelf rechtvaardigen: de ander is fout en moet de eerste stap zetten. Verzoening wordt steeds moeilijker, hoe langer je wacht. Dan zegt Paulus dat je de duivel een plek hebt gegeven."

Gebonden, bezeten

De Goudse pastor legt uit dat we als gelovigen allemaal te maken hebben met beïnvloeding door de boze door vurige pijlen die de tegenstander op je afvuurt. Daar hebben we de wapenrusting uit

Efeze 6 voor nodig. In een diepere fase dreigt het gevaar van gebondenheid als je een deur hebt opengezet voor het kwaad, direct via occultisme of indirect via volharding in zonden. Bijvoorbeeld door een vorm van verslaving, zoals gokverslaving of pornoverslaving. Die mensen hebben een stukje van hun leven waarin ze niet vrij zijn, maar gebonden. Dat kunnen ook christenen zijn, avondmaalsgangers zelfs.

'Hij had contact gekregen met zijn overleden grootmoeder'

"In mijn boek gebruik ik het beeld van een Middeleeuwse stad met muren en poorten. De vijand probeert die stad in te nemen. Gebondenheid kan optreden als iemand in die stad de poortdeur openzet. Dan kan de vijand binnenkomen en een deel van de stad in bezit nemen.

Bij bezetenheid, de ergste vorm, heeft de tegenstander de hele stad in bezit genomen en de controle over de stad

overgenomen. De man uit Gadara in Markus 5 had geen identiteit meer, hij heette Legio en was bezet door wel tweeduizend demonen. Bij een gelovige christen kan bezetenheid niet optreden, omdat in het centrum van je levenshuis de Heilige Geest woont en Die zal dat nooit toestaan.”

Waarom manifesteerden demonen zich toen de Heere Jezus op aarde was vaker dan daarna?

“In het Oude Testament al zie je dat die machten en afgoden er zijn. God waarschuwt Zijn volk om daar niet mee in contact te komen. Toen Jezus op aarde kwam, was die aarde bezet terrein. Hij is gekomen om de werken van de satan te verbreken. Daarom zie je overal waar Hij komt, iemand opstaan met een onreine geest.

‘Bezetenheid kan bij een gelovige christen niet optreden’

Die confrontatie was toen heel hevig, maar de machten van het kwaad zijn altijd gebleven. De Middeleeuwen stonden er bol van. In de tijd van de Verlichting is die bovennatuurlijke werkelijkheid weggefilterd en daarmee ook veel bijgeloof.”

Demonisch of psychisch?

Hoe moeten we onderscheid maken tussen demonische gebondenheid of psychische aandoening?

“De geneeskunde houdt zich bezig met wat zichtbaar, waarneembaar is. Die kan eigenlijk geen uitspraken doen over de niet-zichtbare werkelijkheid. Als gelovige weet je dat er ook een niet-zichtbare werkelijkheid is van het kwaad.

Ik zou pleiten voor een situatie van én én. Als iemand ziek is en last heeft van rare verschijnselen, moet je ook de vraag stellen of die persoon in aanraking is geweest met occulte zaken. Daar moet je altijd voor open staan. Neem

Tristan van der V., die schutter in Alphen aan de Rijn. Van hem is uit zijn dagboek aantekeningen bekend dat hij bezig is geweest met het oproepen van geesten. Hij ging met een recorder naar de begraafplaats om stemmen van overledenen op te zoeken. Een psychiater focust bij zo iemand op zijn psychische ziekte. En misschien was hij wel psychisch ziek. Tegelijkertijd heeft hij zich beziggehouden met occulte zaken. In zo’n situatie moet je dat in een behandeling meenemen. Ik zou dus pleiten voor een gecombineerde aanpak, én én.

Dat vraagt van psychiaters dat ze openstaan voor die geestelijke realiteit. En het vraagt van pastores ook veel deskundigheid.

Wat je absoluut niet moet doen, is psychologische problemen demonisch duiden, terwijl er geen aanleiding voor is. Als zo’n persoon niet in aanraking is geweest met occulte dingen, zou ik me concentreren op een medische behandeling. Daarin moet je nuchter en terughoudend zijn. Maar het onderscheid blijft lastig.”

Bevrijdingspastoraat

Bevrijdingspastoraat hoort in het gewone pastoraat meegenomen te worden, vindt ds. Vreugdenhil.

“Daarbij gaat het niet om spektakel met rituelen, maar om zonden belijden en weer vervuld worden met de Heilige Geest. En dat zo iemand zich de waarheid van het Evangelie opnieuw toe-eigent. De waarheid maakt vrij.

Als mensen bezig zijn geweest met occulte dingen en occulte voorwerpen in huis hebben gehaald, moet je die wel opruimen, vernietigen. Horrorfilms, afgodsbeeldjes, gevaarlijke computerspellen moeten weg.

Een eerste fout die je met bevrijdingspastoraat kan maken, is dat je alles demoniseert, zonder dat daar aanleiding voor is. Dat is een valkuil.

Een tweede gevaar is dat je de eigen verantwoordelijkheid afschuift op demonen. ‘Dat deed ik niet, maar de satan zette mij ertoe aan.’ Volgens de Bijbel ben je zelf ten volle

Dr. G.C. Vreugdenhil (1968) is predikant in de PKN-gemeente (GB) te Gouda en heeft negen jaar namens de GZB in Chili gewerkt.

verantwoordelijk voor wat je doet. Jij gaf gehoor aan dat fluisterstemmetje. De zonen van Sceva in Handelingen 19 probeerden een bezetene te bevrijden. Maar zij hadden geen levende relatie met Jezus. Dat was het probleem. Die demonen waren sterker dan zij en zij werden overmeesterd. Ze misbruikten de naam van Jezus. Net als Simon de tovenaer. Demonen of gevallen engelen zijn machtiger dan wij. Daarom hebben we de bescherming van de Heilige Geest nodig. In Christus zijn we meer dan overwinnaars.”

Ar Sikking
interview